

VII. NECROLOG

ACAD. GHEORGHE PLATON

N. ADĂNILOAIIE

Învățământul românesc de istorie și știința istorică au suferit o grea pierdere prin stingerea din viață, la 24 ianuarie 2006. a academicianului Gh. Platon. Profesor cu o îndelungată și rodnică activitate, personalitate proeminentă a istoriografiei românești, șef al Catedrei de Istoria României, timp de aproape două decenii la Facultatea de istorie din Iași și cam toți atâția ani membru în biroul de conducere al Societății de științe istorice din România și al revistei "Studii și articole de istorie", Gh. Platon a îmbinat în chip desăvârșit munca de formare și educare a multor serii de studenți cu efortul de cercetare proprie și de îndrumare spre creația științifică a celor atrași de muza Clio.

Născut la 26 februarie 1926 la Buhuși, Gh. Platon a făcut studii secundare la Piatra Neamț și Bacău, iar apoi a absolvit, în 1950, Facultatea de istorie a Universității "Al. I. Cuza" din Iași. După absolvire, a urcat toate treptele ierahice ale Universității, începând cu acea de preparator, apoi asistent, lector, conferențiar și, în 1974, profesor șef de catedră. În 1969 și-a susținut doctoratul, în 1990 a fost ales membru corespondent al Academiei Române, iar în 1993 membru titular. De altfel, Academia Română îl premiase, în 1975, pentru lucrarea *Domeniul feudal în Moldova în preajma revoluției de la 1848*. Între anii 1990-2000, profesorul Gh. Platon a îndeplinit și funcția de secretar al Filialei din Iași a Academiei și a fost președinte al Comisiei de istorie româno – poloneză din cadrul Secției de Științe Istorice și Arheologie a Academiei. Și Ministerul Educației și Învățământului i-a acordat un premiu pentru activitatea științifică, precum și titlul de "Profesor emerit".

După revoluție, acad. Gh. Platon a fost membru al C.N.A.A. și al Comisiei pentru Acordarea Titlurilor și Diplomelor Universitare din Ministerul Educației și Cercetării. Recunoscut pentru activitatea și lucrările sale, profesorul Gh. Platon a primit titlurile de "Doctor Honoris Causa" al Univesității din Alger și al Universității din Craiova; a fost declarat "Cetățean de onoare" al orașelor Bârlad

și Buhuși și al comunei Băltătești, jud. Neamț. A făcut călătorii de studii în Polonia, Belgia și Franța și a participat la diferite congrese, sesiuni științifice și alte reuniuni internaționale ale istoricilor.

Gh. Platon, om al disciplinei și al rigorii științifice, prezent aproape zilnic la facultate între orele 7–14, la dispoziția studenților și doctoranzilor, și – îndeplinit exemplar munca de profesor – educator, constituind o pildă și un îndemn pentru colegi. Era considerat stâlpul Facultății de Istorie. Cursurile sale, de istorie modernă, se distingueau prin erudiția și viziunea istorică cuprinzătoare, prin rigoarea metodei și profunzimea nuanțată a gândirii, prin eleganța și căldura expunerii, constituind pentru studenți un instrument de îmbogățire cu temeinice cunoștințe istorice și de deprindere a metodologiei cercetării științifice. Orele de consultații se transformau uneori – relatau participanții – în discuții libere în care, pe lângă îndrumări și sfaturi ale profesorului, era încurajată, și inițiativa studenților în abordarea unor teme de cercetare. De altfel, profesorul Gh. Platon a condus și îndrumat sute de teze de licență ori doctorate, precum și lucrări de gradul I ale profesorilor din învățământul liceal și toți recunoșteau că au avut ce învăța de la magistrul lor.

Dotat cu o mare putere de muncă, cu un deosebit simț critic în interpretarea izvoarelor, profesorul Gh. Platon, timp de peste jumătate de veac, de activitate didactică și științifică, a îmbogățit istoriografia română cu peste 200 de studii, articole și alte lucrări științifice și cam tot atâtea articole de popularizare a istoriei în revistele de cultură, în presa cotidiană sau în conferințe publice și intervenții la Radio și Televiziune.

Specialist de înaltă clasă în istoria modernă, preocupările sale au aprofundat întreaga problematică a acestei epoci, începând cu frământările și răzcoalele țărănești, cu studii privind viața rurală și dezvoltarea industrială, cu studii demografice legate de populația unor târguri și orașe (Huși, Bârlad, Iași) și trecând apoi la istoria politică, Gh. Platon a acordat o mare atenție mișcărilor naționale și modernizării societății românești. Sunt edificatoare studiile sale privind Revoluția din 1848, Unirea Principatelor Române și Declararea independenței naționale, cât și urmările pe plan intern și extern a acestor mari evenimente istorice.

Pagini dense și interesante a scris Gh. Platon despre dezvoltarea culturii și, mai ales, despre *Istoria Universității din Iași* a cărei monografie s-a făcut sub coordonarea sa. Concomitent, el a redactat și manualul universitar de *Istoria modernă a României*.

Ca o încununare a întregii sale activități științifice, se înscrie și contribuția masivă a profesorului Gh. Platon la alcătuirea noii ediții a marelui tratat de *Istorie a Românilor*, elaborat sub auspiciile Academiei Române la care a redac-

tat sute de pagini: tomul II al volumului VII, apărut în anul 2003, îl are pe acad. Gh. Platon chiar redactor coordonator.

Dintre lucrările monografice publicate de profesorul Gh. Platon în ultimii 30 de ani menționăm: *Lupta românilor pentru unitate națională*, 1974, (348 p.); *Domeniul feudal în Moldova în preajma revoluției de la 1848*, 1975, (227 p.); *La voie des Roumains vers l'indépendance*, 1977, (103 p.); *Geneza revoluției române de la 1848*, 1980, (304 p.); *Istoria modernă a României*, 1985, (556 p.); *Moldova și începuturile revoluției de la 1848*, 1993, (480 p.); *Boierimea din Moldova în sec. Al XIX lea*, 1995, (285 p.); *De la constituirea națiunii la Marea Unire*, vol. I, 1995, (286 p.), vol. II, 1998, (304 p.), vol. III, 2000, (398 p.), vol. IV, 2002, (252 p.).

Profesorul Gh. Platon a fost un om de o mare distincție intelectuală și de o deosebită finețe sufletească, constituind o pildă și un îndemn pentru cei din jur. Studenții, colegii, prietenii, colaboratorii și toți cei care l-au cunoscut și l-au prețuit îi vor păstra o amintire neștersă.